

Lingua Etrusca

Lingua Etrusca seu **Tusca**, olim in Etruria adhibita, hodie exstincta est. Lingua Etrusca, regioni Etruriae in Italia septentrionali nativa, ibi et alibi iuxta ripas maris nostri conscripta est ab anno circiter 700 a.C.n. usque in saeculum I p.C.n. Origo huius linguae, aliis in paeninsula Italica adhibitis omnino distinctae, iam ab antiquis controvertitur. Auctores etiam hodierni linguam Etruscam aliis adpropinquare temptant.^[1]

Index

Nomen

Testimonia linguae Etruscae

Pinacotheca

Bibliographia

Nexus interni

Nexus externi

Notae

Nomen

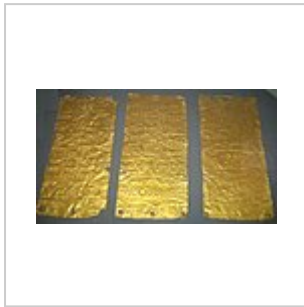
Haec lingua a Graecis Τυρσηνική appellata est,^[2] a Romanis *Etrusca*^[3] vel *Tusca*,^[4] ab Etruscis ipsis *Rasna*^[5].

Testimonia linguae Etruscae

- Tabulae Pyrgenses aureae tres, circa annum 500 a.C.n. inscriptae, in linguis Phoenicia et Etrusca compositae sunt
- Discus Mallianus plumbinus, saeculo V a.C.n. inscriptus, de ritu divino breviter disserit
- Tabula Capuana, tegula saeculo V a.C.n. inscripta, calendarium religiosum praebet
- Aequipondium Caeretanum aëneum (ETP 352) est textus brevis dedicatorius circa annum 350 a.C.n. in aequipondio inscriptus
- Elogium Laris Puleas est textus sarcophago Laris Puleas saeculo III a.C.n. inscriptus
- Cippus Perusinus est textus significatione incerta saeculo III vel II a.C.n. inscriptus
- Liber linteus Zagradiensis, textuum omnium nobis servatorum longissimus, anno circiter 250 a.C.n. scriptus, calendarium religiosum praebet
- Tabula Cortonensis aënea (ETP 74), saeculo II a.C.n. inscripta, est textus (ut creditur) de vinea vendita
- Iecur Placentinum aëneum, anno circiter 100 a.C.n. inscriptum, nomina deorum praebet

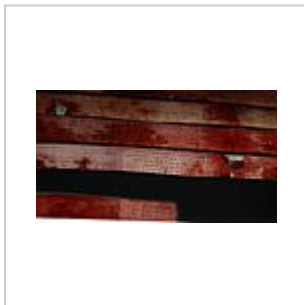
Pinacotheca

Tabulae Pyrgenses.

Cippus Perusinus.

Liber linteus Zagrabienensis.

Iecur Placentinum.

Discus Mallianus stilo pictus.

Bibliographia

- J. N. Adams, *Bilingualism and the Latin Language* (Cantabrigiae: Cambridge University Press, 2003)
- L. Agostiniano, *Lessico etrusco cronologico e topografico dai materiali del Thesaurus linguae etruscae*. Florentiae: Olschki, 1988
- Giuliano Bonfante, Larissa Bonfante, *The Etruscan Language: an Introduction*. Mancunii: University of Manchester Press, 2002. [ISBN 0-7190-5540-7](#)
- Larissa Bonfante, *Etruscan*. Berkeley: University of California Press, 1990. [ISBN 0-520-07118-2](#)

Lingua Etrusca

<u>Taxinomia:</u>	Lingua cognatione sive nulla sive hucusque incognita (sed linguis vel dialectis Rhaetiae et insulae Lemni congreganda). Nonnulli putant in familia Vasconum sermonis esse.
Status:	Lingua exstincta
Sigla:	<u>1</u> —, <u>2</u> und, <u>3</u> ett
Usus	
Aevum:	A saeculo 7 a.C.n. scripta; saeculo 1 p.C.n. exoleta
Situs:	olim in Etruria Italiae adhibita hodie partim interpretata
Litterae:	<u>Litterae Etruscae</u>
Scriptura:	<u>Alphabetum Etruscum</u> , <u>Graecum</u> et <u>Latinum</u> simile

Familiae linguisticae coloribus Vicipaedicis pictae

Sermones Italiae prae-Romanae

- Mauro Cristofani et al. *Gli Etruschi: una nuova immagine*. Firenze: Giunti Martello, 1984
- Mauro Cristofani, *Introduzione allo studio dell'etrusco*. Florentiae: Olschki, 1991
- Nancy Thomson de Grummond, Erika Simon, *The Religion of the Etruscans* (Austin: University of Texas Press, 2006. ISBN 0-292-70687-1) pp. 9-26 *Paginae selectae* (http://books.google.fr/books?id=hQtbJyFCd40C&pg=PA10&lpg=PA10&dq=Liver+piacenza+text&source=bl&ots=QHtA4Osynj&sig=2_bpw4sRhs7TcOyWYsnyegEiU08&hl=fr&ei=1Z4NS_XAI5K64Qbu7PWFBA&sa=X&oi=book_result&ct=result&resnum=6&ved=0CCQQ6AEwBTgU#v=onepage&q=Liver%20piacenza%20text&f=false)
- Massimo Pallottino, *The Etruscans*. Harmondsworth: Penguin, 1955
- Massimo Pallottino, ed., *Testimonia linguae Etruscae*. 2a ed. Florentiae: Nuova Italia, 1968
- Carolus Pauli et al., *Corpus Inscriptionum Etruscarum*. Lipsiae 1919-1921
- Pffiffig, Ambros Josef (1969) *Die etruskische Sprache. Versuch einer Gesamtdarstellung*. Graz: Akademische Druck- und Verlagsanstalt.
- Helmut Rix et al., edd., *Etruskische Texte. Editio minor*. Tubingae: Narr, 1991. 2 voll. ISBN 3-8233-4240-1
- Andrew Robinson, *Lost Languages: the enigma of the world's undeciphered scripts* (Londinii: Thames & Hudson, 2009. ISBN 978-0-500-51453-5) pp. 156-181
- V. Slunečko, "Etruský onomastický systém" in *Listy filologické* vol. 113 (1990) pp. 272-292
- Dieter H. Steinbauer, *Neues Handbuch des Etruskischen*. Scripta Mercaturae (1999). ISBN 3-89590-080-X
- Ernst Strnad, *Ausgewählte etruskologische Arbeiten*, Bernau, Verlag Jürgen Gottschalk, 1996.
- Wallace, Rex (2008) *Zikh Rasna. A Manual of Etruscan Language and Inscriptions*. Ann Arbor, MI: Beech Stave Press.

Nexus interni

- Litterae Etruscae
- Ernestus Strnad

Nexus externi

 Vicimedia Communia plura habent quae ad linguam Etruscam spectant.

- Inceptum textuum Etruscorum (<http://etp.classics.umass.edu/>) (Etruscan Texts Project seu ETP)
- Grammatica Etrusca (http://ling.cornell.edu/people/Weiss/CGL_35-Etruscan.pdf) a Michaelae Weiss confecta

Notae

---

1. E.g. Mario Alinei, *Etrusco: una forma arcaica di ungherese*. Bologna: Le edizioni del Mulino (2003)
2. Τυππηνίζω 'Etrusce loquor' (Polyaenus, *Strategemata* 8.8).
3. "Litterae Etruscae": Livius, *Ab urbe condita* 9.36. "Lingua Hetrusca": Conradus Gesnerus, *Mithridates: de differentiis linguarum* (1555) *textus* (<http://gallica.bnf.fr/ark:/12148/bpt6k938671>) f. 48r
4. "Tusce" (adv.): Gellius, *Noctes Atticae* 11.7.4
5. *Zix rasna* 'scriptura popularis (sc. Etrusca)'; Pffiffig (1969); Wallace (2008).

Receptum de "https://la.wikipedia.org/w/index.php?title=Lingua_Etrusca&oldid=3269887"

Novissima mutatio die 11 Maii 2017 hora 16:01 facta.

Nonobstantibus ceteris condicionibus hunc textum tractare licet secundum "[Creative Commons Attribution-ShareAlike License](#)". Vide [modos et condiciones](#).